

S. *Caesarius* frater Gregorii Nazianzeni, seu quisquis est auctor vetustus dialogorum in T. VI. Bibl. Gallandi, propositum habet demonstrare, verbis Dei veritatis infallibilis simplicem semper adhibendam esse fidem; etiamsi enim verba aliquando non conveniant rei secundum unum statum consideratae, semper tamen conveniunt ei secundum statum alium. Exemplum huius simplicis fidei christianorum inducit inter cetera ex Eucharistia. Duo autem dicit ac supponit velut notissima christianis: a) etiamsi id quod in altari ponitur, sensibus nostris videatur plane diversum a corpore et sanguine Domini, fide tamen credimus, esse proprie corpus et sanguinem Iesu Christi; hinc etiam b) credimus, corpus Christi manens in se integrum, omnibus fidelibus absque sectione aut diminutione distribui.

« Videmus sanctum illum panem hodie in ara incruenta tempore divini et mystici officii, in impolluta propositum mensa, non tamen similem imagini salutiferi corporis Dei et Verbi, neque item immisto (ἐγκεκραμμενῷ) ipsius sanguini (videmus similem) una cum pane propositum calicem vini, non membrorum articulatae distinctioni, non carnea et sanguinea qualitati, non invisibili et invisibiliter unitae, formae experti divinitati.... Illud vero (quantum sensibus apparet) rotundum est, non articulatum, inanimatum, exsangue, immobile, neutri simile, non ei qui visibilis est, et divinitate invisibilis. *Credimus nihilominus divino sermone, et quidem non simile aut aequale sed proprie et vere ipsum esse divinum corpus, quod in divina mensa sacrificatur, et populo prorsus sine sui divisione distribuitur et sine sui deficientia (a singulis) participatur* (1). Neque enim sol deficit lucem ministrando indigentibus, nec mare per salinas participatum minuitur vastitate, nec ignis obscuratur aut minuitur millenas accendens faces... nec aër item imminuitur respiratione omnium animantium » Galland. Bibl. T. VI. p. 127.

S. *Epiphanius* locum habet huic descripto Caesarii similitimum. « Videmus salvatorem ipsum panem in manus acce-

(1) Πιστευομεν δε ὁμως τῆ θεηγοριᾳ, καὶ ὅχι ὡς ὁμοιον ἢ ἴσον ἄλλα κυριως καὶ ἀραροτως αὐτο ὑπαρχειν το θειον σωμα, το ἐπι τῆς θειας τραπέζης ἱερουργουμενον, καὶ τῷ θιασῷ παντῆ ἀτμητως διαιρουμενον, καὶ ἀληκτως μετεχομενον.

pisce, ut in Evangelio legitur, quod a coena surgens haec accepit et gratias agens dixit: hoc est meum hoc (1). At videmus aequale illud non esse nec simile, non susceptae carnis imagini, non invisibili divinitati, non membrorum lineamentis; istud enim rotundum est, et quod ad vim adtinet, sensus expers, et tamen ex gratia pronuntiare voluit: hoc est meum hoc; *et nemo non credit sermone, nam qui verum esse non credit, ita ut dixit, excidit a gratia et salute* » Epiphanius in Ancorat. n. 57. T. II. p. 60.

S. *Cyrillus Hierosolymitanus* institutionem neophytorum habet de Eucharistia catech. XXII. (Mystagogica IV.), et de sacra liturgia catech. XXIII. (mystag. V.). Capita praecipua quae docet neophytos, sunt haec. a) Verba Salvatoris: hoc est corpus meum, hic est sanguis meus, sola sufficiunt ad instructionem fidei; *ea enim simpliciter et sensu suo obvio intelligenda sunt.* « Cum igitur ipse revelaverit et dixerit de pane illo: hoc meum est corpus, *quis audebit adhuc ambigere?* et cum ipse asseveraverit et dixerit: hic meus est sanguis, *quis unquam dubitaverit, aiens, non esse eius sanguinem?* » Cat. IV. n. 1. Itaque b) non est amplius panis et vinum, *non est putandum esse id, quod sensibus videtur esse, sed fide credendum est, sub imagine panis et vini esse id, quod Christus dixit, scilicet corpus eius et sanguinem.* « Ne igitur velut simplici pani et vino attendas; corpus enim et sanguis Christi est secundum Domini asseverationem. *Nam etiamsi tibi illud sensus exhibeat, attamen fides te certum reddat. Ne iudices rem ex gustu, sed ex fide indubitanter certus esto, te corpore et sanguine Christi dignatum fuisse* » n. 6. In conclusione totius catecheseos repetit: « haec edoctus et plena imbutus fide, quod *qui videtur panis, panis non est etiamsi gustu ita sentiatur, sed corpus Christi; et quod videtur vinum, vinum non est, etiamsi gustus hoc velit, sed sanguis Christi... confirma cor tuum* » n. 9. (2). Iterum « *ne pa-*

(1) Τοῦδε μου ἐστὶ τοῦδε. Patet, locutionem esse adtemperatam disciplinae arcani (cf. de Sacram. in gen. th. XIX.).

(2) Ὅτι ὁ φαινόμενος ἄρτος ὄχι ἄρτος ἐστίν, εἰ καὶ τῆ γεύσει ἀίσθητος ἄλλα σωμα Χριστοῦ. καὶ ὁ φαινόμενος ὄνος ὄχι ὄνος ἐστίν, εἰ καὶ ἡ γεύσει τοῦτο βουλεται, ἄλλα αἷμα Χριστοῦ.

lato corporeo permittatis iudicium, nequaquam! sed fidei omnis dubitationis experti; qui enim gustant, non panem et vinum gustare iubentur, sed antitypum corpus et sanguinem (1) Christi » (corpus et sanguinem Christi significatum per typum seu signum apparentis panis et vini) Cat. V. n. 30. Insuper c) docet Cyrillus, *virtute Spiritus Sancti panem et vinum transmutari in corpus et sanguinem Christi*. In liturgia postquam nos ipsos per spirituales laudes sanctificavimus, « Deum benignum exoramus, inquit, ut emittat Sanctum Spiritum super proposita (dona) ut faciat panem quidem corpus Christi, vinum vero sanguinem Christi (2) Omnino enim quodcumque adtigerit Spiritus Sanctus, id sanctificatum et transmutatum est (τοῦτο ἡγιασται καὶ μεταβεβληται) Cat. V. n. 7. Denique d) confirmat fidem in transubstantiationem appellando ad conversionem aquae in vinum; adeoque ipsum Christi corpus et sanguinem sub speciebus panis et vini in corpore nostro nos suscipere, eique manducatione nos intime uniri credendum esse. « Aquam olim in vinum, quod sanguini affine est, in Cana Galileae transmutavit, et non erit dignus cui credamus, quum vinum in sanguinem transmutavit? Ad nuptias corporales vocatus, stupendum hoc miraculum patravit, et non eum multo magis filiis thalami nuptialis (Ecclesiae) corpus suum et sanguinem fruendum donasse confitebimur? Quare cum plena fidei persuasione sumamus ut corpus et sanguinem Christi. In figura (τυπῶ)

(1) Species panis et vini Cyrillus Cat. VI. n. 3. appellavit typum corporis et sanguinis Christi, unde prae speciebus corpus antitypum et sanguis antitypus dici potest. Aliquando species dicuntur a Patribus ἀντιτυπα τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος, ubi ἀντιτυπα idem significant quod τυπος. Sed de his infra uberius.

(2) Est haec consueta in omnibus fere orientalibus liturgiis invocatio. Verba consecratoria in descriptione liturgiae Cyrillus non distincte ponit. Ex qua re aliqui absurdissime intulerunt, ea verba alicubi in liturgia deesse potuisse; at Cyrillus comprehendit verba consecratoria sub nomine generaliori exorationis seu invocationis Spiritus Sancti, quia integram ἀναφορὰν seu canonem considerat ut unum totum, et quia disciplina arcani suadebat sacratissima illa verba potius suppressere in catechesi in vulgus edenda et ideo forte ventura in manus non initiatorum. Cf. de Sacram. in gen. th. XIX. et supra th. VII. n. II.

enim panis datur tibi corpus, et in figura vini datur tibi sanguis, ut sumpto corpore et sanguine Christi, ei concorporalis (cf. vulgatam Eph. III. 6.) et consanguineus efficiaris (συσσωμος καὶ συναίματος αὐτοῦ). Sic enim Christiferi efficiamur, corpore eius et sanguine in nostra membra distributo, sic iuxta b. Petrum divinae reddimur consortes naturae » Cat. IV. n. 2. 3.

S. Ioannes Chrysostomus multis in locis, secundum omnia eadem capita ut Cyrillus, rationem propriam Eucharistiae describit, idque non demonstrantis in modum, sed velut agens de re omnibus comperta.

a) Docet ipsum reale et substantiale corpus Christi, quod in incarnatione Verbum assumpsit, nobis uniri in Eucharistia. « Discere oportet miraculum mysteriorum, quid sint, quare data sint, et quae rei utilitas. Unum corpus efficiamur, membra ex carne eius et ex ossibus eius. Initiati attendant his quae dicuntur. Ut ergo non solum per dilectionem sed etiam secundum rem ipsam (κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα) cum illa carne commisceamur; hoc enim fit per cibum, quem ipse donavit: volens nobis ostendere amorem quo fertur erga nos, propterea se nobis commiscuit et nobis corpus suum (per manducationem) inseruit, ut unum aliquid simus sicut corpus iunctum capiti... Amorem suum erga nos ostendens, non solum videndum se exhibuit nobis desiderantibus sed et tangendum et comedendum, et ut eius carnem dentibus teramus, et ei intime uniamur, et desiderium omne expleamus. Ut leones ergo ignem spirantes a mensa illa recedamus diabolo terribiles... Parentes saepe liberos suos aliis tradunt nutriendos; ego vero non ita, inquit, sed carnibus meis nutrio, me ipsum vobis appono... Communicavi carni et sanguini propter vos (in incarnatione), rursum vobis eandem carnem et sanguinem trado, per quae congener vobis factum sum » in Io. hom. 45. al. 46. n. 3. cf. hom. sequentem 46. al. 47.

b) Declarat, quomodo Apostoli verba institutionis sine ulteriori explicatione intelligere potuerint ac debuerint ex iis quae iam antea Io. VI. promiserat Dominus de carne sua manducanda; simulque cum aliis Patribus insistit, non sensibus et rationibus naturalibus esse fidendum; sed sim-

plici fide secundum verba veritatis credendum, eundem Christum substantiali suo corpore et sanguine nobis uniri in sacramento, qui olim in specie propria visibilis versabatur in terris. « Solvit (Christus) principalem eorum festivitatem (pascha veteris testamenti), ad aliam eos transferens mensam valde tremendam (φρικωδεστατην) aitque: accipite, comedite, hoc est corpus meum, quod pro vobis frangitur. *Et quomodo non turbati sunt hoc audientes? Quia multa et magna de hoc etiam antea ipsis dixerat* (cf. Io. VI.). *Ideo illud non amplius declarat, iam enim satis audiverant.* Et ipsemet ex eo bibit; ne enim haec audientes dicerent: quid ergo, sanguinem ne bibemus et carnem manducabimus? et ne turbarentur, nam etiam quando de hac re verba fecit, de ipsis verbis multi offensi sunt; ne itaque tunc turbarentur, primus ipse hoc fecit, inducens ipsos ad communionem mysteriorum sine turbatione suscipiendam. *Ideo ergo suum et ipse sanguinem bibit... Deo igitur ubique credamus, nec contradicamus, etiamsi quod dicit, rationibus et sensibus nostris contrarium videatur, sed praevaleat eius verbum nostris rationibus et sensibus. Sic etiam in mysteriis (Eucharistia) faciamus, non solum quae sub sensus cadunt respicientes, sed verba eius tenentes. Verbum quippe eius infallibile est, sensus vero noster facile decipitur, verbum eius numquam excedit, sensus noster in multis fallitur.* Cum ergo sermo (divinus) dicat: hoc est corpus meum, obtemperemus et credamus et spiritualibus oculis ipsum respiciamus. Nihil enim sensibus percipiendum Christus nobis tradidit, sed in rebus quidem sensibilibus, omnia vero intelligibilia (παντα δε νοητα mente ac fide intelligenda)... Quam multi nunc dicunt: vellem eius formam videre, lineamenta, vestes, calceamenta! *Ecce ipsum vides, ipsum tangis, ipsum comedis. Tu vestimenta eius videre desideras, ipse vero se ipsum tibi dat non modo videndum sed et tangendum et comedendum et intus sumendum...* Neque satis habuit hominem fieri, alapis caedi et occidi, sed se ipsum nobis commiscet, idque non fide tantum, sed etiam in re ipsa nos corpus suum facit. Quae ergo puritate non oporteat eum esse, qui hoc fruitur sacrificio, quibus radiis solaribus non puriorem manum, quae

hanc carnem secat, os repletum igne spirituali, linguam tinctam tremendo sanguine (την γλωσσαν την φοινισσομενην αιματι φρικωδεστατω)?... Quod angeli tremunt videntes nec sine metu respicere audent propter fulgorem inde manantem, hoc nos alimur, huic commiscemur, et facti sumus Christi unum corpus, una caro... Quis *pastor propriis suis membris nutrit oves?* et quid dico pastor? matres saepe sunt, quae post partus dolores tradunt infantes aliis nutricibus. Ipse autem hoc non est passus, sed *ipse nos nutrit proprio sanguine*, et per omnia nos sibi ipsi coniungit. » Hom. 82. al. 83. in Matth. n. 1. 4. 5.

c) *Speciatim docet, corpus quod manibus tenemus, quod manducamus in Eucharistia, esse illud ipsum, quod crucifixum est, et nunc in coelis sedet ad dexteram Patris.* « Quotquot corpus participamus, quotquot hunc sanguinem degustamus, cogitate, quod *participatione sumimus illum qui nihil differt, nihil distat ab eo* (de quo antea dixit passum et crucifixum esse), *quoniam illum qui in supernis sedet, qui ab angelis adoratur, qui sedet penes incorruptam virtutem, hunc manducamus.* » Hom. 3. in Ephes. n. 3. et de Sacerdot. I. III. n. 4. (T. I. p. 382.). Ideoque est unum numero corpus in multis locis et idem semper, quod dum quotidie sacrificatur et manducatur, numquam consumitur, quod ipsum s. Andream praedicantem audivimus. Illud Heb. IX. 25: « Christus semel oblatus est, » ita explicat Chrysostomus. « Quid igitur, an non nos quotidie offerimus? offerimus quidem sed memoriam facientes mortis illius, et unum est sacrificium non multa. *Eundem enim semper offerimus non nunc unam ovem, cras aliam sed semper eandem;* adeoque unum est sacrificium. Etenim hac ratione, *quando multis in locis offertur, numquid multi sunt Christi?* Nullatenus profecto, *sed unus ubique Christus, et totus hic et totus illic, unum corpus.* Sicut ergo multis in locis oblatus unum est corpus, et non multa corpora, ita et unum sacrificium. Pontifex noster ille est, qui tunc obtulit hostiam nos emundantem; *illam nunc quoque offerimus, quae tunc fuit oblata, et consumi non potest.* » Hom. 17. in Heb. num. 3.

d) *Declarat modum, quo fiat realis haec praesentia. Per*

verba ipsius Christi instituta ad perennem efficaciam *panis et vinum transmutatur in corpus et sanguinem eius*. « Tempus demum est ad tremendam hanc mensam accedendi... Adest Christus is qui hanc mensam instituit, ut ipsemet nunc eam paret. Non enim homo est, qui facit *ut proposita fiant corpus et sanguis Christi*, sed ipse Christus qui pro nobis crucifixus est. Demandatum ministerium implens stat sacerdos verba illa proferens, virtus autem et gratia est Dei. *Hoc est corpus meum, ait. Hoc verbum transmutat* (μεταρρυθμίζει) *proposita*. Et sicut vox illa, quae dicit: *crescite et multiplicamini et replete terram*, semel quidem dicta est, sed per omne tempus fit in re ipsa, humanae naturae tribuens vim generandi; *ita et haec vox semel dicta, ab illo tempore usque ad hodiernum diem et usque ad adventum eius (secundum) per singulas mensas in Ecclesiis operatur victimam consummatam* » (την θυσίαν ἀπληρτισμένην ἐργάζεται). De prodit. Iudae hom. I. n. 6. (T. II. p. 584.).

e) Constituitur autem hac transmutatione per virtutem Spiritus Sancti Christus super altari *in statu victimae*, et proinde *per hanc eandem transmutationem panis et vini in Christum victimam, ipse immolatur vero ac proprio oblatu sacrificio*. « Cum igitur eum, qui cruci affixus est, etiam nos sub hanc vesperam visuri simus ut Agnum mactatum et immolatum, moneo, ut cum tremore accedamus... An nescitis, quomodo angeli adstiterint sepulchro corpus non amplius habenti, sepulchro vacuo?... nos qui non ad sepulchrum vacuum adstituri sumus sed ad ipsam mensam, in qua Agnus positus est, cum tumultu accedemus?... Quando sacerdos stat ante mensam manus ad coelum extendens et invocans Spiritum Sanctum ut adveniat et proposita dona contingat: magna quies, magnum silentium; *quando Spiritus tribuit gratiam, quando descendit, quando dona proposita contingit, quando vides ovem mactatam et consummatam* (1): tunc tumultum excitas? » Hom. de coemeter. n. 3. (T. II. p. 401.) Cf. de Sacerdotio l. III. n. 4.

(1) Ὅταν ἴδῃς τὸ πρόβατον ἐσφαγισμένον καὶ ἀπληρτισμένον.

His iuvat addere testimonium ad doctrinam de reali praesentia et (mea quidem opinione) etiam de transubstantiatione prorsus insigne ex hom. IX. de Poenit. inter Opp. s. Chrysostomi T. II. p. 350. (1). « Numquid si sordes in tuis manibus haberes, auderes contingere fimbriam regis terreni? Non certe auderes. *Nec respicias, quasi panis esset, nec censeas vinum esse*. Non enim ut alii cibi in secessum vadit (2). Absit, noli id cogitare. Sed sicut cera igni admota (ut in cereis) nihil suae substantiae reliquum facit, nihil ex ea remanet; *ita et hic crede mysteria consummari corporis substantiâ. Propterea etiam accedentes ne censeatis, divinum corpus vos ab homine accipere* (3), sed putate ab ipsis Seraphim ignita forcipe, quam Isaias vidit (Is. VI.), *vos accipere corpus divinum; et quasi labiis divino impoluto lateri admotis sic suscipiamus sulum sanguinem.* »

Ubi ait, *mysteria consummari corporis substantia*, id intelligi debere non de substantia corporis fidelium, ut plures interpretati sunt, sed *de substantia corporis Christi*, demonstrat contextus. Nam *mysteria consummans corpus comparatur igni ceram consumentis*, quae sane comparatio corpori Christi non nostro congruit. Insuper illatio illa, *propter ea*, quae immediate praecesserunt, censendum esse, nos *divinum corpus*, non humana sed angelica de manu accipere, optime quidem cohaeret cum eo, quod in mysteriis nulla alia manet substantia quam substantia per se invisibilis et intangibilis corporis Christi; sed nullus intelligitur nexus, si in antecedentibus dictum supponitur, *mysteria*

(1) Harduinus dissert. de Eucharistia in epistolam ad Caesar. p. 79. et Mabillon. De controv. Eucharistic. (Thesaur. Zachariae T. X. p. 886) tribuunt homiliam Ioanni Hierosolymitano successoris s. Cyrilli anno 385.

(2) His similes modi loquendi poterant sane occasionem praebere controversiae postmodum exortae quantumvis absurdae, utrum Christi corpus in Eucharistia corruptibile sit an incorruptibile. Acriter de hac re disputatum Constantinopoli sub Alexio Comneno exeunte saec. XII. Vide Histor. Nicetae Choniatae in Alexio l. III. n. 3. ed. Paris 1647. p. 333. Cf. si libet Mabillon. in Thesaur. Zachariae T. X. P. II. opusc. XIII. §. 5.

(3) Ἄλλ' ὥσπερ κηρὸς πυρὸς προσομιλήσας οὐδὲν ἀπουσιάζει, οὐδὲν περισσεύει, οὕτω καὶ ὡς νομιζέσθαι συναναλισκῆσθαι τὰ μυστήρια τῆ τοῦ σώματος οὐσίας, οὐδὲν προσεργόμενοι μὴ ὡς ἐξ ἀνθρώπου νομιζομένη μεταλαμβάνειν τοῦ θεοῦ σώματος κ. λ.

consumi et nescio quomodo (forte digestionem specierum, ne haeresis tribuatur auctori homiliae) *absumi corpore nostro*. Rursum quod in immediate sequentibus sermo est de *corpore divino*, facile quidem *corpus consummans* simpliciter dictum intelligitur de eo corpore, de quo agere orationis scopus est; cui autem quaeso in mentem venire potest repentinus orationis delapsus ad *corpus suscipientium*, de quo in toto contextu nullum usquam apparet vestigium? Quod deinde haec sententia *consummationis mysteriorum per substantiam corporis* videtur inducta, ut probetur, hunc cibum non abire in secessum, nostrae interpretationi non solum non obest, sed eam maxime iuvat. Nam quod in secessum non vadit, auctor primo demonstravit ex eo, *quod non est panis et vinum*; tum hoc ipsum erat declarandum, quomodo non remaneat panis et vinum; ad hanc vero declarationem evidenter spectat comparatio, in qua cera confertur pani, ignis substantiae corporis Christi. Sicut cerae igni admotae substantia nulla manet sed solus ignis (non physica sed vulgari consideratione res spectetur in termino comparationis), ita in mysteriis *nulla manet alia substantia quam sola substantia corporis*; id enim optime hoc ipso demonstratur, quod nulla ibi remanet substantia panis. Sensus itaque planus est, in Eucharistia non manere substantiam panis, sed substantiam ibi esse solam corporis Christi; hoc quippe sibi volunt illa verba, *mysteria consummari corporis substantia* (*συναναλισκεσθαι τα μυστηρια τη του σωματος ουσια*) (1), non autem componi pane et cor-

(1) *Ἀναλίσκειν* significat tum *impendere*, *expendere* tum *consumere*. Sed hoc loco ista *consumptio* vel *impensio* nullo modo potest esse *destructio*; *mysteria* non possunt nec a quoquam christiano tam aperte affirmante realem praesentiam corporis Christi, ut a nostro auctore fit, poterant dici *destrui per substantiam corporis* sive Christi sive fidelium suscipientium, siquidem *mysteria* sunt *ipsum corpus Christi praesens in sacramento*. Corpore ergo *Christi* non destruuntur sed *constituuntur* *mysteria*; ut autem dixerit auctor: sicut ignis totam substantiam cerae destruit, ita substantia corporis suscipientium destruit *mysteria*, hunc inquam sensum tum ipsa rei absurditas tum totus contextus excludit. *Mysteria* itaque *consumi substantia corporis* hic necessario significat (quantum equidem intelligo): *mysteria nihil sunt aliud* (nulla alia substantia) *quam substantia corporis, consummantur tota per substantiam*

pore Christi. Cf. Card. Du Perron Refutat. obiect. ex s. August. c. 14.

S. *Cyrillus Alexandrinus* non minus frequenter habet testimonia disertissima de ipso Dei Verbi corpore in Eucharistia. Potissimum solet insistere his duobus capitibus. a) Caro Christi est caro Verbi Dei et ideo caro vivifica; unde quia hanc carnem in Eucharistia manducamus, per eam instauramur ad immortalitatem. b) Non spiritu tantummodo, sed cum ipso corpore Christi in Eucharistia intime coniungimur; hinc quia unum numero Christi corpus est in omnibus suscipientibus, omnes corporaliter cum Christo capite et inter se coniunguntur.

« Paulus dicit: omnes enim unum corpus sumus in Christo, quoniam unus panis multi sumus; omnes enim de uno pane participamus. 1. Cor. X. 17. Dicat enim nobis aliquis causam, et doceat aliter vim mysticae Eulogiae (Eucharistiae). Nam cur in nobis inseritur? Nonne *ut Christum in nobis inhabitare faciat etiam corporaliter participatione et communione sanctae suae carnis?*... Qui manducat meam carnem, inquit, et bibit meum sanguinem, in me manet et ego in illo. Hic maxime animadvertere operae pretium est, *Christum non dicere se dumtaxat in nobis futurum secundum relationem aliquam affectualem; sed et per participationem physicam* (*κατα μεθεξιν φυσικην*). Ut enim si quis ceram alteri cerae coniungens igne simul liquefecerit, unum aliquid ex ambabus efficit; *ita per corporis Christi et pretiosi sanguinis participationem ipse quidem in nobis, non autem rursus in ipso simul unimur*. Nec enim aliter vivificari potest, quod natura sua est corruptibile, *quam si corporaliter unitum sit corpori eius, qui secundum naturam suam est vita, hoc est Unigeniti...* (1). Postquam facta est caro vitae, hoc est Verbi quod ex Deo Patre effulsit, ad vitae vim transiit, nec fieri potest, ut a morte vita vincatur. » In Io. l. X. T. IV. p. 862. 863. Lege in Io. l. IV. ibid. p. 358-360; contr. Nestor. l. IV. c. 5. T. VI. p. 109-113; et Defens. anathematismi XI. contr. oriental. ibid. p. 192. sq.

corporis. Hoc sensu locum intellexerunt Card. Bellarminus de Euchar. l. III. c. 20. et distinctiori declaratione Card. Du Perron l. c.

(1) Confer superius descripta ex Gregorio Nysseno.